

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Petra Průchy a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **W. W.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Ministerstvo vnitra, Nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 1. dubna 2014, č. j. MV-90415-6/SO-2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. června 2016, č. j. 11 A 69/2014 - 65,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. června 2016, č. j. 11 A 69/2014 - 65, a rozhodnutí žalované ze dne 1. dubna 2014, č. j. MV-90415-6/SO-2013, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti celkem 26.456 Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, do jednoho měsíce od právní moci rozsudku.
- III. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, jako správní orgán prvního stupně (dále jen „ministerstvo“) rozhodlo dne 13. června 2013, pod č. j. OAM-5091-90/PP-2011, o zamítnutí žádosti žalobce o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87b odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České

republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Ministerstvo zamítlo žádost žalobce na základě § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců proto, že se žalobce dopustil obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území.

[2] K uvedenému závěru dospělo ministerstvo na základě skutečností zjištěných během správního řízení, ze kterých ve stručnosti vyplynulo, že žalobce vstoupil na území České republiky v blíže nezjištěné době bez platného víza, ač k tomu nebyl oprávněn. Již tyto kroky podle ministerstva činil s úmyslem obejít právní předpisy České republiky. Dne 13. prosince 2005 bylo s žalobcem zahájeno řízení o správním vyhoštění, které vyústilo téhož dne ve vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Zároveň byla žalobci stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území České republiky, v délce 5 let (do 20. prosince 2010) a doba k vycestování do 11. ledna 2006. Dne 27. prosince 2005 podal žalobce žádost o azyl, v níž mimo jiné tvrdil, že na území České republiky má družku, se kterou očekává narození potomka. Žádost byla 10. ledna 2006 zamítnuta jako zjevně nedůvodná; azylové řízení skončilo pravomocně až 22. března 2007, kdy byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta žalobcova kasační stížnost pro nepřijatelnost. Žalobce byl následně zařazen do seznamu nežádoucích osob, od uvedeného dne až do 20. prosince 2010 se na území České republiky nacházel nelegálně. Dne 15. března 2011 podal žalobce žádost o povolení k přechodnému pobytu, v níž jako účel pobytu vyznačil „sloučení s občanem ČR“. V zahájeném správním řízení žalobce uvedl, že žije ve společné domácnosti s paní L. Ch., její dcerou W. F., státními příslušnicemi Čínské lidové republiky, a jejím synem D. Ch., který je státním občanem České republiky a o kterého pečuje jako o vlastního. K vztahu ke své družce neuvedl žádné bližší podrobnosti. Paní L. Ch. během výslechu ke svému vztahu k žalobci rovněž neuvedla žádné konkrétní skutečnosti; tvrdila však, že žalobce není otcem jejího syna a že jméno skutečného otce sice zná, ale nedokáže je vyslovit. Z druhého výslechu obou partnerů potom podle ministerstva vyplynulo, že již byli v minulosti manžely, W. F. je jejich společná dcera a ještě před opuštěním Čínské lidové republiky byli údajně rozvedeni. Ministerstvo dále z rodného listu D. Ch. zjistilo, že jako jeho otec je uveden jistý M. J., který je dle informačního systému evidence obyvatel ženatý se státní příslušnicí Čínské lidové republiky a je evidován jako otec dalšího syna jiné státní příslušnice třetího státu. Na základě uvedeného a vzhledem k tomu, že paní L. Ch. opakovaně vypověděla, že pan M. J. nejeví o D. Ch. zájem a nestýká se s ním, dospělo ministerstvo k závěru, že žalobce postupoval účelově za účelem legalizace pobytu, pan M. J. byl zapsán do rodného listu nezletilého D. Ch. jako jeho otec pouze za účelem získání pobytu jak pro žadatele, tak pro matku nezletilého, které byl ostatně trvalý pobyt udělen. Podle ministerstva se na tomto jednání žalobce podílel. Nadto v průběhu řízení úmyslně vypovídal nepravdivě, resp. neúplně. To vše vedlo ministerstvo k závěru, že žalobce se dopustil obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území České republiky.

[3] Rozhodnutím ze dne 1. dubna 2014, č. j. MV-90415-6/SO-2013, žalovaná odvolání žalobce zamítla a rozhodnutí ministerstva potvrdila. Proti rozhodnutí žalovaná podal žalobce žalobu k Městskému soud v Praze (dále jen „městský soud“), ten však v návěti uvedeným rozsudkem žalobu zamítl.

pokračování

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) dne 30. června 2016, tj. včas, kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku; kasační stížnost a návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se staly perfektními odstraněním jejich vad dne 16. srpna 2016. Stěžovatel v kasační stížnosti namítal nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. Za nepřezkoumatelná označil i rozhodnutí žalované a ministerstva.

[5] Podle stěžovatele se městský soud dostatečně nevypořádal s jeho námitkami směřujícími proti rozsahu odvolacího přezkumu provedeného žalovanou. Závěry městského soudu o tom, že se dopustil obcházení zákona, resp. že o něm nejen věděl, ale že se na něm musel i podílet, označil za spekulace, které nejsou podloženy žádným věrohodným důkazem ani podkladem ze správního spisu. Dle stěžovatele nelze „na základě obcházení zákona, kterého se navíc případně měly dopustit osoby odlišné od stěžovatele, navždy znemožnit možnost pobytu stěžovatele na území ČR spolu s dítětem, které vychovává a které je českým státním občanem.“. Rozhodnutí žalované pak dostává do rozporu se smyslem a účelem institutu přechodného pobytu, směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (dále jen „směrnice 2004/38“), s čl. 14 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.

[6] Stěžovatel rovněž napadl způsob, jakým se městský soud vypořádal s jeho námitkou o nepřiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života v důsledku zamítnutí žádosti o přechodný pobyt. Napadený rozsudek v tomto ohledu označil za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů a za aprobaci přepjatého formalismu, jehož se dopustily správní orgány.

[7] Žalovaná se ke kasační stížnosti, ani k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřila.

[8] Návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud usnesením č. j. 6 Azs 157/2016 - 27 ze dne 14. září 2016 nevyhověl, resp. odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že je důvodná.

[10] Podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než tři měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat

ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Definici rodinného příslušníka občana Evropské unie upravuje § 15a zákona o pobytu cizinců. Podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců se ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, „*obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že ... b) má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.*“. Zbývá dodat, že podle § 15a odst. 4 zákona o pobytu cizinců se ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.

[11] Lze shrnout, že mezi účastníky je nesporné, že nezletilý D. Ch. má české občanství, že stěžovatel žije ve společné domácnosti se svou partnerkou (přinejmenším družkou), která je matkou nezletilého D. Ch., paní L. Ch. [ta má jako rodinná příslušnice (matka) českého občana povolen trvalý pobyt na území České republiky], a že – ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců – žije ve společné domácnosti i s nezletilým D. Ch., občanem České republiky, a má s ním trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému jako mezi otcem a synem; ze stejného důvodu ostatně došlo novým rozhodnutím Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 24. října 2011, č. j. CPR-8413-9/ČJ-2011-9CPR-C220 (rozhodnutí je součástí správního spisu), ke zrušení platnosti správního vyhoštění stěžovatele ze dne 13. prosince 2005. Zákonné podmínky pro vyhovění žádosti o udělení přechodného pobytu stěžovateli jsou tedy formálně splněny, přesto však byla stěžovatelova žádost zamítnuta pro obcházení zákona ve smyslu § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

[12] Zmíněné ustanovení § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců zní: „... Ministerstvo žádost dále zamítne, jestliže žadatel ... c) se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství“. S tímto ustanovením souvisí dále ustanovení § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, podle něhož „(2) Správní orgán je oprávněn vyslechnout účastníka řízení, je-li to nezbytné pro zjištění skutečného stavu věci, zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona cizincem s cílem získat oprávnění k pobytu na území, zejména zda účelově uzavřel manželství nebo zda jeho účelově prohlášeným souhlasem nebylo určeno otcovství. Účastník řízení je povinen vypovídat pravdivě a nesmí nic zamlčet. Správní orgán účastníka řízení před výsledkem poučí o důsledcích odmítnutí výpovědi a nepravdivé nebo neúplné výpovědi.“. Správní orgány totiž kladly stěžovateli k tíži i skutečnost, že v řízení vypovídal nepravdivě, resp. neúplně. Jeho žádost však nebyla zamítnuta podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, byť podle rozhodnutí žalované by i mohla být dle tohoto ustanovení zamítnuta, nicméně nepravdivé, resp. neúplné výpovědi stěžovatele, popř. jeho družky žalovaná označila za (toliko) podpůrný argument pro závěr o účelovém určení otcovství k D. Ch.

[13] Obcházení zákona správní orgány spatřují ve stručnosti v tom, že dle jejich přesvědčení byl stěžovatel ženat s paní L. Ch. Ještě v Číně se jim narodila společná dcera W. F. (X). Někdy v roce 2005 přicestovala rodina nezjištěným způsobem do České republiky, před českými orgány se však partneři „naoko“ rozdělili, přitom však spolu čekali druhé dítě, jež se narodilo jako D. Ch. Jeho biologickým otcem je podle přesvědčení správních orgánů stěžovatel, avšak za účelem získání pobytového oprávnění byl do jeho

pokračování

rodného listu zapsán občan České republiky M. J. na základě souhlasného prohlášení otcovství, takže D. Ch. se stal českým občanem, a z tohoto titulu odvozuje své pobytové oprávnění jeho matka a sestra a nyní se o to pokusil i stěžovatel. Stěžovatel sám byl ještě před narozením D. Ch. v prosinci 2005 správně vyhoštěn, a protože se tento důsledek pokusil odvrátit účelovou žádostí o azyl, správní vyhoštění nabylo právní moci až 22. března 2007 poté, co Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost odmítl stěžovatelovu kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany. Podle správních orgánů však území České republiky neopustil, po uplynutí doby platnosti správního vyhoštění jednak požádal o zrušení jeho platnosti, v čemž byl úspěšný, jednak podal žádost o povolení přechodného pobytu za účelem sloučení s občanem České republiky, čímž měl završit své zákon obcházející jednání.

[14] Nutno připustit, že správní orgány svou verzi stěžovatelova příběhu opírají o celou řadu indicí a důkazů, pohříchu však nepřímých. Jsou jimi zejména: podobnost jména stěžovatelovy nynější družky (L. Ch.) se jménem ženy, kterou stěžovatel v roce 2006 v azylovém řízení označil za svou družku (L. Ch.), s níž údajně čeká dítě, jež se mělo narodit kolem, tj. ve stejný den, kdy se narodil nezletilý D. Ch., podezřelá okolnost, že občan České republiky M. J. je na základě prohlášení otcovství evidován jako otec dalšího dítěte jiné státní příslušnice třetího státu, sám přitom v Číně uzavřel manželství s jinou čínskou občankou, o nezletilého D. žádný zájem nejeví, výživné mu neposkytuje, jako jeho skutečný otec přitom dlouhodobě vystupuje právě stěžovatel. Správní orgány dále z různých zdrojů zjistily, že stěžovatel a L. Ch. byli ještě za pobytu v Číně s největší pravděpodobností manžely, že se jim z manželství narodila dcera W. F., což stěžovatel původně zamlčel. K tomu přistoupily další okolnosti, zejména mlčení, příp. mlhavá a rozcházející se tvrzení obou partnerů o tom, kdy a jak vstoupili na území České republiky, kdy se poznali a začali spolu žít jako druh a družka, s jistotou podle správních orgánů nelze ani říci, zda vůbec byli rozvedeni (prvostupňový správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí poznamenal, že rozvodový list neobsahoval originál, z něhož byl jeho překlad pořízen, a nebyl opatřen ověřením superlegalizace). Oni sami však klíčový prvek příběhu, který odvodily správní orgány, tj. biologické otcovství stěžovatele k nezletilému D. Ch., důsledně popírají. Jejich verze, jakkoli místy děravá a opírající se pouze o jejich, v některých aspektech dokonce rozporná tvrzení, je taková, že jejich nynější soužití počalo (případně bylo obnoveno) až po narození nezletilého D. Ch.

[15] Přesto všechno se Nejvyššímu správnímu soudu ve shodě s kasační námitkou jeví závěr o tom, že stěžovatel obcházel zákon, jako nedostatečně prokázaný. Je pravda, že ustanovení § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců obsahuje pouze příkladný výčet nejtypičtějších skutkových okolností obcházení zákona (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. srpna 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 - 30), je však zřejmé, že obcházení zákona musí být žadateli o povolení k přechodnému pobytu přičitatelné (arg. „... se dopustil“, „...úcelově uzavřel manželství“, „jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství“, podobně srov. znění § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), a současně musí být naplněna subjektivní stránka ve vztahu k jednání obcházející zákon ve formě přímého úmyslu (arg. „... s cílem získat povolení k přechodnému pobytu“). Celá konstrukce správních orgánů však spočívá jen na více či méně pravděpodobnostních, avšak vzájemně podmíněných domněnkách, že 1. stěžovatel je skutečným biologickým otcem nezletilého D. Ch., 2. vědomě se podílel na tom, že jeho družka a pan M. J. v rozporu se skutečností

(založené domněnkou č. 1) prohlásili otcovství pana J. k nezletilému D., 3. to vše (kvalifikovaný úmysl) s cílem získat pobytové oprávnění (mimo jiné) pro stěžovatele. Přímý důkaz ani k jednomu z prvků této konstrukce se však správním orgánům získat nepodařilo, přitom důkazní břemeno, že stěžovatel se obcházení zákona svým jednáním dopustil, nese logicky ten, kdo to tvrdí, tedy správní orgán. Správní orgány se například v řízení nijak nepokusily vyslechnout pana M. J., bez dostatečných skutkových zjištění kladou stěžovateli k tíži své přesvědčení, že v době platnosti správního vyhoštění nelegálně pobýval na území České republiky (opírají se pouze o absenci záznamů o přechodu hranic, proti listině vystavené čínským notářem o prohlášení stěžovatele učiněné na území Číny v roce 2008, z níž naopak vyplývá, že se stěžovatel v dané době v Číně vyskytoval), zpochybňují rozvodovou listinu z Číny jen z formálních důvodů (stejně důslední však nejsou při hodnocení sdělení stěžovatele při azylovém pohovoru ze dne 27. prosince 2005 – prostý text protokolu je ve spise založen bez jediného podpisu). Správní orgány si ani nepoložily otázku, kde se stěžovatel v době narození D. Ch., resp. v době určení jeho otcovství nacházel, když se lze domnívat, že v té době byl zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění, popř. jako žadatel o azyl umístěn v azylovém zařízení, a zda se tak vůbec mohl bezprostředně podílet na tvrzeném obcházení zákona s cílem získat české občanství pro D. Ch. Jinak řečeno, i kdyby měly správní orgány jednoznačně prokázáno, že stěžovatel je biologickým otcem nezletilého D., nic to samo o sobě ještě neprokazuje ve vztahu k jednání stěžovatele s cílem obejít zákon.

[16] Skutkové okolnosti případu, o němž rozhodoval Nejvyšší správní soud citovaným rozsudkem ze dne 25. srpna 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 - 30, jsou přitom v podstatných prvcích odlišné. V daném případě bylo jednoznačně prokázáno, i tvrzením stěžovatele, že se jednání obcházející zákon spolu se svou partnerkou (původní manželkou) a dalšími osobami dopustil (uzavřel účelové manželství s občankou České republiky s cílem obejít zákon a získat pobytový titul, přiznal, že je biologickým otcem syna, který se narodil jeho – formálně – bývalé manželce, která také předtím uzavřela účelové manželství s občanem České republiky). V nyní posuzovaném případě správní orgány žádné stěžovateli přiřitatelné jednání obcházející zákon, včetně jeho subjektivní stránky, přímo neprokázaly, pouze se na základě nepřímých důkazů a indicií, jež však netvoří uzavřený kruh, vylučující jinou skutkovou verzi, domnívají, že tomu tak (pravděpodobně) bylo. Pouhá pravděpodobnost však pro závěr o obcházení zákona nestačí.

[17] Jakkoli v citovaném rozsudku ze dne 25. srpna 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 - 30, tentýž senát dovodil, že je-li prokázáno obcházení zákona ze strany rodičů, lze jim odepřít získání pobytového titulu odvozeného od takto pochybně získaného státního občanství České republiky jejich dítěte, nelze přehlédnout, že s takovým státním občanstvím nezletilého již nic učinit nelze. Skutečností zůstává, že nezletilý D. Ch. státním občanem České republiky je a zřejmě bude i nadále, ať už jsou pochybnosti o jeho získání v době před více než deseti lety důvodné či nikoliv. Účelem zjednodušených podmínek pro získání pobytového oprávnění jeho rodinnými příslušníky je přitom především ochrana zájmů českého občana, respekt k jeho rodinnému a soukromému životu, na což má ústavně garantované základní právo. Tento účel právní úpravy je nutno vzít v úvahu, což musí mít ten důsledek, že zákonné podmínky pro zamítnutí jinak nárokového pobytového oprávnění jeho rodinnému příslušníku je nutno interpretovat restriktivně. Pro případ obcházení zákona ze strany žadatele o přechodný pobyt dle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců to

pokračování

znamená, že takové jednání musí být žadateli správními orgány bez důvodných pochybností, tzn. spolehlivě prokázáno. Platí to tím spíše, že prokázané obcházení zákona při získání státního občanství nezletilého fakticky znamená trvalé znemožnění získání pobytového titulu pro jeho rodinného příslušníka, jenž se obcházení zákona (s cílem získat povolení k přechodnému pobytu) v minulosti dopustil, neboť kdykoli, při každé další žádosti o povolení k přechodnému pobytu mu bude tato skutečnost, při jinak nezměněných skutkových okolnostech, opakovaně přičítána k tíži. Nemožnost získat pobytový titul se za takové situace podobá trestu za někdejší obejití zákona, jež se nikdy, na rozdíl od mnoha velmi závažných zločinů, nepromlčí, s negativními důsledky pro soukromý a rodinný život nezletilého českého občana, jenž se sám na obcházení zákona nijak podílet nemohl.

[18] Z těchto důvodů je také třeba důsledně rozlišovat mezi jednotlivými důvody pro zamítnutí žádosti podle § 87e odst. 1 písm. c) a d) zákona o pobytu cizinců. Zatímco zamítnutí žádosti podle písmene d) pro nedostavení se k výslechu, odmítnutí vypovídat nebo uvádění nepravdivých skutečností lze případně zhojit „polepšením se“ v řízení o nové žádosti, zamítnutí podle písmene c) může mít charakter definitivní. Pro daný případ to znamená, že nelze aprobovat právní názor městského soudu a žalované, že by bylo možno stěžovatelu žádost tak jako tak zamítnout i podle písmene d), protože napadené rozhodnutí žalované nelze označit za nezákonné.

[19] Stěžovateli lze přisvědčit i v tom, že žalovaná učinila nesprávný právní závěr stran otázky posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí žalované do jeho soukromého a rodinného života. Nejvyšší správní soud musí především vyslovit nesouhlas s tvrzením, jež uvedla žalovaná v závěru odůvodnění napadeného rozhodnutí, že „*při aplikaci výše uvedeného ustanovení [§ 87e odst. 1 písm. c)] zákona č. 326/1999 Sb. zákon nepředpokládá posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života účastníka řízení*“. Tato povinnost sice neplyne žalované přímo ze zákona, lze ji však odvodit ze závazků, jež České republice plynou z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (viz citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. srpna 2015 č. j. 6 Azs 96/2015-30). Tím není vyloučeno, že „*přezkum rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu (či rozhodnutí o správním vyhoštění) je z povahy věci intenzivnější než přezkum rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu (či rozhodnutí o neudělení vstupu na území), neboť v prvním případě jde o daleko závažnější zásah do práv jednotlivce (k tomu srov. blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 7 As 112/2011 - 65; či nálezný Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11)*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. srpna 2013, č. j. 8 As 68/2012 - 39), posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí žalované do soukromého a rodinného života žadatele a osoby, od níž se žádost o pobytový titul odvozuje, se však zcela vyhnout nelze, jakkoli to nijak nepředjímá výsledek takového posouzení.

[20] Nakonec i v oné mnohokrát zmiňované kauze č. j. 6 Azs 96/2015 - 30 Nejvyšší správní soud, s ohledem na její specifické okolnosti, kasační stížnosti stěžovatele nakonec vyhověl a napadená rozhodnutí krajského soudu i žalované zrušil. Učinil tak právě s ohledem na nedostatečné posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí žalované do soukromého a rodinného života dotčených osob, a to dokonce v situaci, kdy jinak zcela

aproboval právní závěr, že se stěžovatel spolu s dalšími osobami obcházení zákona ve smyslu § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců dopustil.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Nejvyšší správní soud uzavírá, že rozsudek městského soudu trpí ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. vadou spočívající v nedostatku důvodů pro potvrzení závěru žalované, že se stěžovatel dopustil obcházení zákona ve smyslu § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, resp. vadou řízení spočívající v tom, že městský soud nezrušil rozhodnutí žalované proto, že skutková podstata, z níž žalovaná vycházela [obcházení zákona ve smyslu § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců], nemá oporu ve spisech. Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbylo než rozsudek městského soudu z výše uvedených důvodů zrušit. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského (zde městského) soudu, a pokud již v řízení před krajským (zde městským) soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského (zde městského) soudu může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. V dané věci by městský soud v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost než zrušit rozhodnutí žalované. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[22] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským, resp. městským soudem. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s., aplikovaného na základě § 120 s. ř. s., má úspěšný stěžovatel právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[23] Stěžovatel, který měl v řízení plný úspěch, uhradil soudní poplatek 5.000 Kč za podání kasační stížnosti (položka 19 přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů), a 1.000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (položka 20 přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb.). V řízení před městským soudem uhradil 3.000 Kč za podání žaloby [položka 18 bod 2 písm. a) přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb.] a 1.000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby (položka 20 přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb.). Náhradu nákladů řízení spočívající v soudním poplatku 1.000 Kč za v pořadí druhý návrh na přiznání odkladného účinku žaloby však Nejvyšší správní soud ve smyslu § 60 odst. 7 s. ř. s. stěžovateli nepřiznává, neboť v tomto druhém návrhu stěžovatel neuvedl žádné nové okolnosti a jen opakoval svůj neúspěšný návrh předchozí, protože byl opět neúspěšný.

[24] Stěžovatel byl v řízení před městským soudem a Nejvyšším správním soudem zastoupen advokátem. Ze spisů vyplývá, že v řízení před městským soudem učinil právní zástupce tři úkony právní služby, a sice 1. převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb [§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v aktuálním znění], 2. sepis a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] a 3. účast na jednání před soudem [§ 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu]. V řízení před Nejvyšším správním soudem učinil zástupce stěžovatele jeden úkon právní služby, a to

pokračování

sepis a podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], celkem tedy učinil čtyři úkony právní služby podle advokátního tarifu. Odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bodu 5, aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, 3.100 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu je třeba k ní přičíst 300 Kč na úhradu hotových výdajů. Ze spisu městského soudu plyne, že zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, proto se výsledná částka zvyšuje o 21% daň z přidané hodnoty na celkových 16.456 Kč.

[25] Celková náhrada nákladů řízení pro stěžovatele tedy představuje částku 26.456 Kč. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

[26] Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, jelikož neměla úspěch ve věci.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. září 2016

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu